

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. * Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre 2 kor. * Egyes szám ára 16 fill.

Felelős szerkesztő:

DR. BÖHM ALADÁR.

Megjelenik minden **csütörtökön**
Szerkesztőség: **Főutca 103 sz.** * Kiadóhivatal: **Főutca 36. sz.**
Hirdetéseket felvesz a „Pannonia” nyomda-vállalat.

Beköszöntés — beköszöntő nélkül!

1903. évi január 14-én szünt meg az „Eperjesi Friss Ujság.” Szerény, igénytelen lapocska volt; a vidéki hírlapirodalom terebélyes fáján egy kicsinyke rügyhajtás. A közönbösség, az irigykedés és kicsinyesség dere alig másfél évi léte után megdermesztette és lehullott az enyészet avarába. De enyészete sejtelmes pusztulása fölött már ott keringett a feltámadás reménye. Elpusztult hajtása nyomán új élet fakadt. Így kelt életre a hetenként kétszer megjelent „Felvidéki Hírlap.”

Majd négy évi becsület, önzetlen küzdelem után a „Felvidéki Hírlap”-ot is megragadta a kimulás jégheg vasmarka. Ujból diadalmaskodott a tetterő, a kitartás és önzetlenség felett az anyagi megélhetés legelemibb feltételeinek hiányában az enyészet. Enyészet a formában. Az eszmét, az ideált, a törhetlen akaratot nem mooskolta be a létküzdelem kínos vergődésében az anyagi gondok sara.

Az „Eperjesi Friss Ujság”-nak szerkesztője, a „Felvidéki Hírlap”-nak pedig társ szerkesztője voltam. A „Felvidéki Hírlap” tulajdonosa: *Dr. Fuchs Lipót* barátom nemes, önzetlen áldozatkészséggel tartotta fenn e sajtóorganumot. Áldozatkészségének, önzetlen munkája megbecsülésének, lapja szeplőtlen szellemének elismerésül most megindul a lapom fejére odaírom a régi címet: „Felvidéki Hírlap”! Zászlóhajtás ez a vidéki hírlapsajtó egy önzetlen munkása előtt!

Vármegyénk, városunk hírlapirodalmában nem vagyok új ember. Hírlapírói működésem multjában van programom, lapunk programja. Csöndes szemléltői voltunk egy ideig vármegyénk és városunk közéleti alakulásainak. Új eszmék virágoztak ki azóta is a közélet terén. Ez eszméket bokrétába kötve, a régi ambícióval, megerősödött tettvágygyal és törhetlen kitartással haladunk immár — csöndes pihenő után — azon az uton, melyen eddigelé küzdve előrenyomultunk.

A hétköznapiáság jászolához kötött és az anyagi érdekek és fillérgyűjtés szürke vágyain jámborul kérdőzö filister talán lenézö mosolylyal fogadja majd ez ujjabb vállalkozásunkat. Ily természetek a saját tartalmatlanságukat a mások lebecsülésével szokták kitölteni.

Nos, ezekkel mi nem törődünk. A nagy eszmék particularis megnyilatkozásán önzetlenül munkálkodni ép annyi, mint magáért az egyetemes eszméért hevülni. Ez a tudat serkent, megnyugt. Célunk elérve, ha a közérdeket localis vonatkozásaibandialaravisszük. Ország-

gos jelentőségű sikereket a vidéki sajtó a tényleges életviszonyok emelte gátak és keretek folytán rendszerint amugy sem arathat. Amde ez nem is szükséges. A nap izzó, vakító fényét ezer és ezer apró napsugár adja. Kicsi kis napsugár. És ki mondaná, hogy a napsugárra nincs szükség? Wilde Oszkár írja: az egész tavasz benne rejtőzhetik egyetlen bimbóban és a pacsirta alacsony kis fészében benne lehet mindaz a gyönyör, mely sok rózsás hajnal lépteinek előhírnöke. . .

Önzetlen, lelkes gárda csatlakozik az ujból kibontott zászló alá. Immár harmadszor ragadjuk meg becsülettel: tiszta kézzel. Fáradtsággal, gonddal, olykor csalódással és kiábrándulással jár a mi munkánk. És mégis megteszszük!

És ujból a kezdet nehézségeivel küzdünk. Lapunk egyelőre hetenként csak egyszer jelenik meg. Szerény, tán szegényes köntösben öltözködve jelennek meg gondolataink a forumon. Amde törekvésünk, hogy idővel fejleszszük, nagyobitsuk e sajtóterméket. Hetenként kétszer, esetleg háromszor is megjelentetjük, ha az anyagiak lehetővé teszik.

Vármegyénk és városunk intelligens közönségének pártfogásától függ ez. Közszükséglet egy oly sajtóorganum, mely vezéreszméül a közérdeket vallja. Közérdek a mi vezéresillagunk. Független szókimondó és ellenőrzö sajtóorganum leszünk.

Közérdekből kérjük tehát a pártfogást!

Dr. Böhm Aladár.

Városunk középületei.

(A fő-utca képe. Görbeségek — ferdeségek. A „policei-widrig” rendörség. — Lépcső a — menyországba.)

Mintha csak esupa kanacsalszemü építőmester, építette volna ezt a mi esinos városunkat!

Emeletes házakból összerótt, tetszetős, hosszú utcai mind kajlán elgörbülnek és lerontják ezzel az impozáns házszorok aesthetikai hatását. De hát e város alapítói nemesak a szemnek építkeztek, hanem a biztonság érdekeinek is. Azt vélték, ha a porban esúszó főreg, meg a sün is kerekre görbül az ellenség előtti, hát kell abban okosságnak lennie, ha a városokat is gyűrűkbe építik, hogy kiszögellö élek, sarkok ne kínálkozzanak támadásra az ellenségnek, amikor ostromló seregekkel próbálná a békés polgárság életét, vagyonát veszélyeztetni.

Ellenséges seregektől nem kell többé félnünk. Ezek ellen Krupp és Uchatius biztonságot. De ö kvotátémelö gyártmányaival védekezünk. De utcaik görbök maradtak. Ezek ellen nem segít a modern technika sem.

Nem is erről a szépséghibáról akarunk szólni, hanem középületeinkről. Ezeknek állapota, berendezése körül temérdek a baj. S e bajokat lehet is, kell is orvosolni.

Vidéki városoknak rendszerint középületeik az érdekességük és látványosságuk. Eperjesen legfeljebb annyiban, hogy érdekes és szinte lát-

ványosság számába megy, milyen lehetetlen viszonyok, sőt iszonyok uralkodnak majd az összes közhivatalok épületeiben. Ott, ahol a lakosság nagy része majdnem naponta sürgö-forog, ahol a tekintélyes számú tisztviselői kar napi foglalkozását, a közvetített állami munkát végzi.

Dunaparti parlamentünk büszke palotájától kezdve a kisebb helységek községhezéig bizonyos módontúli, hivalkodó fényűzés jellegzi ez ország ujjabb keletü középületeit, és Eperjesen ezek nemesak a szépérzéket sértök, de a használhatóság követelményeinek is gúnyjelei. Kivételt jóformán csak a posta és vágóhíd vadonatúj építményei képeznek.

Tegyük egy kis körsétát a város középületei körül. Bár „épületes”-nek nem kínálkozik is ez a séta, de tanulságos.

Városháza.

A városi székháznak már külsö méreteivel és építkezési módorával is jeleznie kellene, hogy a városi élet lüktetö géopontja. A ki idegen ezt a bántóan keskenyhomlokü épületet meglátja, bizonynyal nem sejtí meg benne Eperjes szab. kir. város székházat.

A városháza magában tömöríti az összes városi hivatalokat. De megfelelő, célszerű helyiség egyiknek sem jut. Az utcai földszinten az adóhivatal szorong két tömlöeszerü, ósdi szobában. Talán azért, hadd tudja meg a hétfői napokon összehyreselve sorjara váro adözö közönség mindjárt, hogy mi az adóprös.

Az emeletre valósággal lélekvesztö, se vége se hossza lépesözet vezet. A második emelet, a milyen alacsony kívül, oly magosan fekszik belülről. Az itt elhelyezett tisztviselök már meg is szokták, hogy az érkezö feleket csak öt pere elteltével kérdik „mivel lehetek szolgálataira?”, a mikor már tüdejük és térfogatuk méretei szerint többé-kevésbbé kiszuszogták magukat és a lépesöturisztikát. Az ember azt hinné, hogy ez a vég nélküli lépesözet egyenest a menyországba vezet. Pedig csak az anyakönyvvezetö elé vezet, ahol elvégre mégsem mindig nyílik meg a mennyek birodalma.

A közgyámi hivatal teljes felszerelése (egy drb íróasztal) egy szük előszobában van elhelyezve. A főjgyözö és helyettes főjgyözö oly szük helyiségekben dolgoznak, hogy bizonynyal ki kell nyitniök az ajtót, amikor télikabátjukat felöltik. De viszont antichambrirozni a városi uraknál nem igen lehet, azon egyszerű okból, mert antichambre sehol ninesen.

A rendörség helyisége egyenesen „policei-widrig”. Szük, sötét, primitiv és emberrel, bútorral túlszófolt szobák. Ha rendörkapitányunk kiméletlen szigorral akarna eljárni, közrendészeti okokból le kellene záratnia saját helyiségeit és kilakoltatnia önmagát tiszti és legönységí karával együtt a rendörség hivatalos helyiségeiből. A mit itt „ör-szoba” elnevezéssel tisztolnek meg, az beválnék siratomcellának lefülelt gonosztevök részére. Vajjon milyenek lehetnek ezek után — a miket van szerencsém nem ismerhetni — a rendöri foglyoknak ezen épület hátsó traktusában léteöz cellai.

A városháza ezen árokuteai beestelen frontjára is vothetsz egy tekintetet az addigi tapasztalatok után netalán még mindig „nyájás” olvasó. Nem a vasorrü bába düledeöz bástyája ez, nem is huhogó baglyok várának omladéka, hanem — a mint a képeslap is mondja — Eperjes városházának déli homlokzata. Itt székel a városi súlymérö hivatal” ékes, de humoros tözsomszéd-ságában egy másik, de nem kevésbbé súlyos természetü ügyek lebonyolítására rendelt fabödés, névtelen közintézménynek.

Végy hozzá még 10—15 ronda fabódét, mészárszékot, tenyérni rácsos, rostélyos ablakot, hulladozó vakolatot, feketére szürkült falakat és előttd van Eperjes szab. kir. város székháza.

Astor.

Lapunk barátja.

Ö (i. i. „lapunk barátja“): Botránys állapotok. Skandalum! Panama itt és ott. Nincs senki, a ki helyi közéletünk kínóveiseivel foglalkoznék, a ki érdeklődne a közügyek nyilvánosságával, a ki a nagyközönség jogosult kívánalmáinak, felszínre vetődő életrealitáit eszméinek tolmácsa legyen.

En: Igaza van. Nincs senki, a ki mondaná: szeretlek gyermekem... azaz, pardon, a ki vármegyénk és városunk közléte terén önzetlenül munkálkodó férfiak érdemeit elismerné, a ki szöszlőjára legyen a jogos magánérdekeknek, a ki az olykor tapasztalt igazságtalan hatósági intézkedések igazságos bíráitával a közérdek megővésének segítségére siessen!

Ö és én (egyszerre, bánatosan): Megnehezült az időnk járása fölöttünk!

Ö: Hej, pedig egy helyi sajtóorgánom sokat segíthetne ezeken a szármalmas, elhanyagolt állapotokon. A vizsgálások megzüntetésének legathatóbb gyógyszere a nagy nyilvánosság. Az ömbetűt az igazságnak legvítezőbb harcosa. Szomorú és szegyénteljes állapot, hogy városunkban nincs független, szókimondó sajtóorgánom. Nagy intelligentiá, csupa lateiner ember, jómódú emberek és senki sincs közöttük, a ki egy hirlapot életre keltsen.

En: Igaza van. Valóban bölesen beszél. En is rég foglalkozom ez ideával. Ön meggyőzött. Kijelentem, hogy bármily fáradságos és küzdalmas is reám nézve egy lap szerkesztése, bármennyire is esalódtam a multban boldogult lapszerkesztő koromban — mégis újból lapot indítok!

Ö: (kétőz örömmel): Nagyszerű ember! Kebelemre! Pusztit, öregem!

(Megaszóol, Oh, jaj nekem! Ime, a lapindítás első kellemlensége nyakamon, helyesebben arkomon!)

*

(Két héttel később.)

En: Van szerencsém. Ujdonságot mondok. A lap tényleg megjelenik.

Ö: (fanyar, komor arckifejezéssel): Micsoda lap? Milyen lap? Miért nem fin, miért lap?

En: Ugy-e, drága pofám, maga csak viccel? Bense, jében örül, mint a menyasszony, kinek megvan a hozomány. Maga lesz a leglekesebb híve és barátja lapunknak. No, írja alá az előfizetési ívet.

Ö: Soha. Erre nem vagyok hajlandó. Ilyen fölösleges kiadásokra nem vagyok berendezve. A feleségemnek most vettem új kalapot, új bluzt, a fiának kereselyát, rödlizásra is kell pénz, hová gondol! Nem vagyok én milliomas! (Énekelve): Nem vagyok én bíró lánya, nincs is módóm, csak így élék, csak így járok szegény módon...

En: Hogyan jár maga, semmi közöm. Azt már látom, hogy én pórol járok, ha ilyen barátai lesznek lapunknak. Pedig maga is lap után üvöltött, mint egy tibeti dervis. Kért, buzdított, ígért. Panaszkodott, hogy nincs lap. És most?

Ö: Maga nagyon naiv. Elszerződhetnek Szabados szintársulatához naivanak, neki úgy sincs naivája. Hát azt hiszi, hogy unzeráner előfizetni is fog? Elégődjék meg vele, ha lapját — olvassuk és kritikáljuk.

En: (megörtén): De legalább — hirdetni fog a lapban?

Ö: Igen hirdetni fogok, de — a lapon kívül. Hirdetni fogom, hogy maga egy óriási balek, a ki a mi indoleciánk dacára a közönség egy bizonyos rétegét komolyan veszi és felételezi rólunk, hogy bennünk van jóakarati, pártfogás és egy mákszemnyai áldozatkészség!

En: (ezek után és a jelen krókai befejezetése érdekében — stilszerűen elájulok!)

RADALA.

A rendőrség statisztikája.

Városunk rendőrkapitányi hivatala kimutatást szerkesztett mult évi egész működéséről s kimutatását a nyilvánosság elé boesátja. Érdekesebbnek érdekesebb adatok találhatóak halommal e rendőrségi kimutatásban, melyek fölöttébb tanulságos s éles perspektívát nyújtanak városunk közállapotairól. Ama körülmény, hogy e nagyérdékű adatok a nyilvánosság elé kerülhetnek, világos bizonyítéka azon ténynek, hogy rendőrkapitányságunk immár nem zárkózik el a nyilvánosság elől, hanem szívesen enged a közönségnek is bepillantást hivatali működésébe, melyet épen annak érdekében fejt ki legfőképpen.

Bűnügyek.

A rendőrség az 1908. évben 1203 bűnügyben foganatosított nyomozást. Ezek között volt: Eperjesen történt lopás büntette 48 eset, vétsége 74, más hatóságok területén lopás 180, sikkasztás, jogtalan elsajátítás és egyéb vagyon elleni cselekmény 57, csalárd bukás 2, hatóság elleni erőszak 4, szándékos gyilkosság kísérlete és gyilkosság 2, öngyilkosság 5, rögtöni, gyanus elhalálozás 1, szándékos emberölés 1, gondatlanságból okozott emberölés 1, rablás, gyűjtogatás 2, okirathamisítás

4, párviadal vétsége 3, boesületértés 348, hazárd-kártyázás 3, (csak feljelentés akir. járásbírószághoz.)

Törzslap felvételét újabb, közrekerült gonosztevőkről 163, — fényképezetett (vásári tolvaj és más, visszaeső tolvaj) 29 egyén.

Ezen számadatok mind reálisak selfogadhatók. Kivételt csupán a párviadal vétsége s a hazárd-játék képez. Csekély utánjárás s több kiméletlenség esetén számok helyett bizonyára azok tíz- és húszszorosra kerül volna a kimutatásba!

Kihágások.

A város területén az elmúlt év folyamán összesen 1623 kihágási eset foglalkoztatta a rendőrséget. Magas számmal szerepelnek a hatóság elleni kihágások. Ilyenek miatt megbüntettek 33 egyént: 32 férfit, 1 nőt. Ezen magas szám annak jele, hogy közönségünk egyrészt még nem eléggő fegyelmezett, másrészt pedig a rendfentartó közegek nem dicselkedhetnek nagy népszerűséggel. A közbiztonság ellen 85 egyén vétett: 68 férfi, 17 nő. A gyöngem tehát erős kontingensét képezi a közbiztonságot veszélyeztető elemek. Közrend és közszemérem elleni kihágás miatt 303 egyént: 273 férfit, 30 nőt büntettek meg, a mely magas szám ugyan, de épen azon tény mellett bizonyít, hogy az utóbbi időben rendőrségünk erőlyesebben torolja meg e kihágásokat.

Közegészség és testi épesség ellen 33 kihágás történt 32 férfi, 1 nő részéről. Tekintve, hogy a közegészség ellen számtalan visszaélés tapasztalható, rendőrségünknek bizonyára még sokkal több ilyen esetet volna módjában kiderítenie.

Cselődügi kihágást 47 egyén: 17 férfi s 30 nő követett el. Ezen alacsony szám a mai általános eseléd-mizériák idején szinte vigasztalólag hatna, ha nem volnánk róla meggyőződve, hogy ezek csupán elenyészően csekély részét képezik a tulajdonképeni cselődügi kihágásoknak, mert azok legnagyobb része nem a rendőrség előtt, hanem a konyha esendes négy fala között szokott esattanos befejezést nyerni.

Kapubejárások ki nem világítása s be nem zárása miatt 90 egyén: 75 férfi, 15 nő ellen indították meg az eljárást. Bár e szám elég tekintélyes, csak helyeselhetjük a rendőrség szigorát, mert e réven sikerül csupán ezen rendelkezésnek — kellő erőlylyel érvényt szerezni.

Utezarendészeti kihágás miatt büntetve volt 318 egyén: 266 férfi s 52 nő,

Békocsiszabályrendelet elleni kihágás miatt 46 egyén.

Az utezarendészeti kihágások elbírállása tekintetében nagyobb szigor is még teljesen indokolt volna, mert e tekintetben városunkban még most is tarthatatlan állapotok uralkodnak.

Viszont a békocsi-szabályrendelet s így különösen a viteldírja vonatkozó rendelkezések be nem tartása miatt egyre gyérebbe fordulnak elő panaszok.

Vadászati kihágás miatt 3 férfit, állat egészségügyi kihágás miatt 69 egyént, házalás miatt 12 férfit, 3 nőt büntettek meg.

A véderő törvény ellen 18 férfi, a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény ellen 12 férfi, pinezérnői szabályrend. ellen 12 nő, építési szabályrend. ellen 8 férfi, vágóhídi szabályrendelet ellen 5 nő vétett.

Büntetések.

Elmarasztaló ítéletet hozott a rendőrkapitányság 1169 személyre vonatkozólag. Ezek közül 1 napi elzárásra ítéltetett 6 személy, 1—4 napi elzárásra 48 egyén, 5—14 napi elzárásra 79 egyén, 15—29 napra 11 egyén, 30—59 napra 18 egyén.

Pénzbüntetés címén összesen 5996 k. 10 f folyt be. A kiszabott pénzbüntetésekből Eperjes szab. kir. város szegényalapja javára bevételeztetett 2347 k. 55 f. és a kinstár javára ugyanannyi.

Idegenforgalom.

A város területén az összes szállodákban 6798 egyén fordult meg és jellentetett be. Kávéházi felirónő 79, pinezérnő 43 és pinezér 51 volt mult évben Eperjesen. Utlevéllel 56 egyén, utlevél nélkül 13 vándorolt ki városunkból.

A mulatós Eperjes.

Zeneengedély-díjakból befolyt az 1908 évfolyamán 2753 kor; zárórán túli és éjjeli zenél.

hetési engedély kiadott 273. Ezek közül 39 esetben volt éjjeli zene, a többi kávéházi riesaj!

Látványosságokra, mulatságokra stb. 73 esetben adott a rendőrség engedélyt. Ezek közül „Sári-bál” rendeztetett 28 esetben, orfeumi előadás 41 esetben, és egyéb cirkuszi előadások. A mult évben rendezett hangversenyek száma 27.

Ime, van még kedély, jókedv Eperjesen. Van poesis is, míg pedig amolyan éjjeli jellegű, mely az éjjeli zene mélabus akkordjaiban nyer kifejezést. Tekintélyes összegot tesz ki a zeneengedélyezési díj. Ez pedig csak egy elenyészőben csekély része amaz összegeknek, amiket „licenc mellett” elmulatnak a együnöző eperjesiek. Múltóztatnak látni, nem olyan óriási a nyomor itt Eperjesen. Ha ezek telnek zeneengedélydíjakra, ezek telnek kávéházi mulatságokra — ki mondhatja, hogy nem vagyunk jómódúak? Ki mondhatja, hogy itt nyomor és szenvedés van! Avagy épen azért van — nyomor és szenvedés?!

Az eperjesi — marhák.

No, ne tessék azt hinni, hogy itt most nagy és kellemetlen leplezések következnek. Nem, csak azokról a jámborul kérőzdo esőndes és ártalmatlan marhákról van szó, melyek négylábúak. Ló és szarvasmarhára kiadott 1800, borjura 400, sertésre 4310 drb. marhalevél. Már ez adatokból is megállapítható, hogy elég élénk városunkban a marhaforgalom...

Ezek a mult évi rendőri statisztikai adatok legérdekesebb csoportjai. A kihágások száma esőként, a bűneseteké pedig emelkedést mutat. Ez a megfigyelés nem nagyon megnyugtató. Reméljük, hogy a most folyó év statisztikája kedvezőbb eredményeket fog felmutathatni!

Heti krónika.

Kis pihenő után új életre kelve,
S fényes szép jövdnek reményétől telve;
Köszöntjük veidnket, régi pártfogónkat,
Már kisebb örömmel potya olvasónkat.

—0—

Szerkesztőségünket ismerik már régen,
Bemutakozni hát újból talán szegyen.
Legfeljebb én tölöm kérdezhetnék talán,
Hol nőttem, mi vagyok s kinek az oldalán?

—0—

En krónikás vagyok s élces rígmusokban
Vágyom örökíteni nagyobb vonásokban
Éltünk eseményit, melyek megtörténnek,
Hetenkint ezekről fog szólni az ének.

—0—

Emberi húság, dölyf, gőg, kalmár lélek
És egyéb gyöngység bánat, amíg csak élék.
Ezekkel küzdeni célom és szándékóm,
Bár előre tudom: az eredmény vékony.

—0—

Élcel és tréfával, nem kössel, taglóval
Vágyom hadakozni szomorú valóval.
Meg nem bántok senkit s világért sem sértek,
Nem a mesterségem, hozzá nem is értek.

—0—

De hogyha valakit néha erősebben
Vennék a tollamra abban, vagy emebben,
Teszem a közjóért, mely mindig vezérel,
Bárha néha itt-ott valaki becsmérel.

—0—

Azért hát jó szívet legyének irántam,
Úgy, hogy rígmusómat néha meg ne bánjam,
Olvassák szívesen s kissé vidulanak,
Helyt ne engedjenek az élet bajának!

D — K.

HIREK.

— Szerkesztőségünkben. Bizonyára esodálkozva nézi majd egyik-másik előfizetők a lap fején az évfolyam számát: V. ik évfolyam. Egy új lapvállalat, az első szám és ötödik évfolyam?! Hát mióta születik valaki olykép, hogy születése napján rögtön öt éves?

Megmagyarozzuk! „Felvidéki Hirlap” címen

— mint vezérhelyen levő cikkünkben olvasható — már létezett lapvallalat Eperjesen. Ez a lap négy évfolyamon keresztül szolgált a közérdeknek. A mi lapunk, lapvallalatunk ugyan teljesen független az előbbtől, semmiféle anyagi felelősség a mi lapunk kiadóját és szerkesztőségét nem terheli a megszünt „Felvidéki Hírlap” esetleges kötelezettségeiért, mégis pietasból átvettük a régi címet. A címmel együtt feljogosítva éreztük magunkat, mintegy a folytonosság jelzéskéül, a folytatálagos évfolyam feltüntetésére is. Ez senkinek sem árt, nekünk nem is használ és mégis jólesik az a tudat, hogy mi nem vagyunk túlságosan „fiatalok”. Ugy vagyunk, mint a süldő lányka, aki bakfis korát egy-két év hozzáátolásával igyekszik „leblacieelni.” No, de már azt a közismert anekdótát a kezdőügyvédről ne tessék ránk applikálni. Ugy történt, hogy egy fiatal ügyvéd irodát nyitott és már az első hónap végén büszkén 4010 mond négyezertíz ügyet számlált.

— Honnan vetted ezt az óriási ügyforgalmat? Hisz ez képtelenség! irigykedett egyik kollegája.

— Megsúgom öregem — mondja titokzatosan a „boldog” kezdő. — Az ügyek számozását négyezernél kezdtem. Van tehát tényleg és valóban tíz ügyem!!

Ez az adoma kérem reánk nem vonatkoztathatik. Mert mi nem vagyunk kezdők!

— **Rokkant munkások jelmezes bálja.** Hagymányos siker kísérte a bált, a farsang leglátogatottabb és legkedélyesebb bálját. Az idei, vasárnapon lezajlott is méltón sorakozott fényes elődeivel. Ötletes, dévaj jelmezeselek, tréfálgató álarcosok és álarcátlanok, nagyszámú közönség — mind táncos és jókedvű — töltötte meg a vígadó termét. A karzatok is megteltek. Éjfél harangszóra föllebentek az álarcok és a jury kiosztotta a díjakat a legszebb nő- és férfi-jelmezesekeknek: a spanyol leánynak, eszhajnalesillagnak, éjkirálynőnek és a zsidónak, nőmitatornak és tót parasztnak. Aztán tüzes confetti-esetározás, móka, esipkedő szó és kézfáték mellett vígan és szenvedélyesen folyt tovább a tánc az éjnek és mulatságának végét szabó virradatig, amikor a rokkontra táncolt párok elszaladoztak. Anyagi sikere is fényes volt e bálnak. A végleges elszámolást a sorok írásakor még meg nem ejtették, de körülbelül 500 kor. tiszta bevételre bátran számíthatnak. Ez összegből 30 kor.-t a messinai szerencsétleneknek, 30 k.-t pedig az ajkaiaknak juttat a rendezőség.

— **Lakoma.** (Dóbiás Ede ünnepeztetése) Dóbiás Edét, a m. kir. államépítészeti hivatal helybeli főnökét, valóságos műszaki tanácsossá nevezték ki. A kinevezés város- és megyeszerte osztatlan örömet keltett. Dóbiás Ede helyi közéletünk kimagasló embere. Közzseretet és tisztelet övezi őt. Puritán jelleme, szívélyes modora, demokratikus gondolkodása számos barátot és tisztelőt szerzett neki. Kinevezetése alkalmából barátai és tisztelői lakomára gyűltek össze Gellért nagyvendéglőjében (Fekete-sas) f. hó 1-én, hétfőn este. Szűkebb körű volt e bankett, mert majdnem kizárólag szakértői és kartársai, tehát mérnökök és építész-tek vettek benne részt. Összesen 24-en voltak. Az ünnepi felköszöntőt *Halász Lipót* m. kir. államépítészeti mérnök mondotta; lelkes szavakban köszöntötte fel a páratlanul derék főnököt, a kiváló hivatalnokot. Felköszöntőt mondott még Dr. *Kakusz Béla*, a helybeli mérnök-egylet tisztelői tagja, továbbá *Elzász Manó*, a sárosmegei magánmérnökök nevében és mások. Gellért Emil híres jó konyhája és borai az általános jókedvet még fokozták. A társaság csak éjjel után oszlott széjjel.

— **Sárosvármegyei gyermeknapok.** A gyermekvédő-liga által Sárosmege és így Eperjes területén is rendezett ugynevezett gyermeknapok tiszta jövedelme, helyesebben bevétele a mult 1908. évben összesen 1771 k. 05 f.-t tett.

— **Táncmulatság.** Az eperjesi helyőrség továbbbszolgáló altisztszjei az országos altiszti özevgyek és árvaik segélyalapja javára Báró Véver János es. és kir. tábornok védnöksége alatt folyó hó 13-án este 8 órakor — a városi vígadóban — táncmulatságot rendeznek. A táncmulatság iránt városszerte élénk érdeklődés mutatkozik és minden jel arra vall, hogy ez a tánevigalom is méltón sorakozik majd a helybeli altisztsz által idáig is a multban rendezett és mindig nagyszerű táncmulatságok közé!

— **A lelkiismeret szava.** Érdekes esomag érkezett e napokban a városi rendőrkapitányság címére. A esomagban egy női aranyóra, aranylánc volt, továbbá pár soros levél. A feladás helye: Szepesváralja. A levél aláírása: Szepesi. Ez a „Szepesi” nevű, mindenesetre álvéü ismeretlen a levélben elmondja, hogy a rendőrségnek egyidejüleg átküldött aranyórát és láncot még 1895-ben találta itt Eperjesen. Több mint 14 éve már őrzi ezt a talált ékszert, melyet azonban értékesíteni, vagy akáresak használatba venni soha meg nem kísérelt. A lelkiismerete nem engedte Bűnös úton került ezen ékszerek birtokába és most évek multán oly erővel lépett fel a lelkiismeret furdalása, hogy íme, visszaküldi a rendőrség címére, adják oda jogos tulajdonosának. A tulajdonos kellő igazolás után átveheti e holmikat a rendőrségen.

— **Uj pénzintézet.** Az Eperjesen nem rég alapított „Szövetkezeti Takarékpénztár” rövidesen részvénytársasággá alakul át. A részvénytársaság alapítói főleg a szövetkezeti igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai sorából kerülnek ki. A „Szövetkezeti Takarékpénztár” vezetői az új pénzintézet életképességének bizonyítékait idáig is szolgáltatották; részvénytársulási alapon az intézet szélesebb üzleti működést fog kifejteni. A részvényalírást iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

— **Hangverseny.** Az „Eperjesi Rákóczi Katolikus Kör” 1909. évi február hó 7-ikén (vasárnap) este 8 órakor saját nagytermében (Árok-utca 45. sz.) színelőadással és táncestélylyel egybekötött hangversenyt rendez. A tánchoz a zenét a es. és kir. 5. gyolgozred és Göncei Alexi zenekara szolgáltatja.

„Federleicht” hajbétel darabja 3 korona : kapható

BILICH FERENCZ

színházi fodrásznál

— EPERJES, FŐ-UTCZA 63. SZÁM. —

ahol kifésült haját minden színben és mennyiségben vesznek.

— **Megbűnhődött.** Még a mult évi május hó 30-án történt, hogy Zboray János nagyszárosi születésű és illetőségű 25 éves asztalossegéd a róm. kath. főtemplomba betört és a perselyeket kifosztotta. Csakhamar kinyomozta és letartóztatta a rendőrség. A törvényszék 8 havi börtönnel ítélte, mely büntetését e hó 1-én szenvedte el; szabadságának azonban nem örülhet; tüdővészbe esett és toloncokecsin szállították ki Nagyszárosra.

— **Megharapta a kutya.** Maezej András vasúti raktári munkást vasárnap reggel Vintner József hentes-iparos ebe a lábszáron összeharapta. A sebet a rendőrség kiégettette, az ebet 21 napi megfigyelésre a gyepmesteri telepre kiszállítottatta. Vintner ellen a kihágási eljárást megindították. Jellemző, hogy harapós kutyája miatt már egy ízben volt dolga a rendőrségnek.

— **Megbüntetett házaló.** Sisowitz Ignác bécsi utazó tollal, ténztával és ironnal házalt. A rendőrség tetten érte s mint külföldi házalót 50 kor. pénzbüntetésre ítélte, árúját pedig biztosítékul lefoglalta.

— **A „barátságos” konkurrens.** Fényképnyatások és fényképkisebbitések művészeti termékeknek nem tekinthetők. Löwy Béla budapesti utazó azonban nem akarja e ministeri rendeletet ősmerni és előfizetőket gyűjtött Eperjesen. Balvágzote éppen Schwartz Adolf fényképész magánlakásába vitte, aki Löwyt barátságosan karon fogta s elvezette a rendőrségre. Löwyt 40 kor. pénzbüntetésre ítelték.

— **Hármas ikrek.** Hoehauser Henrik zborói cipész felesége folyó évi január hó 18-án 3 egészséges fiugyermeket szült.

— **Katonai lövőgyakorlat.** A helybeli 18-ik ágyüzred (tüzérség) f. hó 15-én éles lövőgyakorlatok folytatására Tiszalúczra indul. A rendkívüli gyakorlat célja, hogy az ezred az új tábori ágyukat kiismerje. A lövőgyakorlat tartama 4 napra van szabva.

— **Üdülőhely tüdőbetegeknek.** Dr. *Holénia Gyula* városunk főorvosa igen életrevaló eszme megvalósításán fáradozik; vagonatlan tüdőbetegek részére üdülőhely létesítését tervezi. Ez a Kálvária-hegy alatt helyeztetnék el. Ösmerve a főorvos erélyét és céltudatos működését, bizvást remélhetjük, hogy humanus terve valóra válik.

— **Uj hivatalnok.** Az „eperjesi kerületi munkásbiztosító pénztár” pénztárosává *Geó Arthur* budapesti lakost választották meg. *Geó Arthur* középiskolai tanári képesítéssel rendelkezik. Állását folyó hó 15-én foglalja el.

Hangverseny és felolvasás

(Délolaszország inségeseit segítő sárosvármegyei helyi bizottság által rendezett estély.)

Azon országszerte megindult mozgalom, melynek ezülja a földrengés által sújtott délolaszországi károsultak segítése, városunkban is erős hullámokat vet. Az országos bizottság helyi bizottsága, nemesak gyűjtőívekkel áraszotta el városunkat, hanem önálló estélyt rendezett a városi szálloda nagytermében e hó 2-án d. u. 6 órakor. Ez alkalommal városunk közönsége majdnem teljesen megtöltötte a nagy termet. Az estély megnyitó száma a helybeli katonazenekar által a töle megszokott precizitással előadott Thomas „Ramond” operájának nyitánya volt: ezután pedig az eperjesi hölgyek alkalmi zenekara *Moyzes Miklós* vezetése alatt *Rubinstein*: „Dalol a madár” kezdetű dalt adta elő. Az énekkar összeállítását és előadása kifogastalan volt és igaz élvezetet okozott.

Az est tulajdonképeni tárgya azonban *Bánó Jenő* mexió főkonzulnak, Mexikórol szóló előadása volt. Az előadó nem ismeretlen közönségünk előtt. Ez alkalommal Mexikórol szólott és első sorban is beszélt Mexió néger lakoságáról, mely szerinte teljesen különbözik az északamerikai műveletlen és cultura felvételére képtelen négerektől. Szerinte a tolttek, aszték és zapoték, kik ezen jelenleg köztársaság lakosságát képezik, nagyon sok rokonvónást tüntetnek fel velünk magyarokkal. Igy a vendégszeretet, hazaszeretet képezi fővónását ezen törzseknek; színei a mienkkel egyezők: vörös, fehér, zöld; régi törzsszervezetük megegyezett a mienkkel, náluk is hét vezér volt, kik közül az egyiket fejedelemnek választották. Náluk is ismeretes a vérszerződés.

A zene és tánc is sok rokonvónást árul el, szokásos ott is a halotti tor és halotti tánc. Ósvallásuk is sokban hasonlít, mert ők is imádták a főhadistent, kinek később már emberáldozatokat is mutattak be. Mindezeket a rokonvónásokat onnan magyarazza, hogy a tolttek és aszték, éppen úgy mint a magyarok is Ázsiából kerültek Mexikóba, szerinte a szük Behring szoroson át. Áttért ezután a felolvasó a Mexikóban található óskori leleteknek vetített képekben való bemutatására, majd pedig a spanyol uralom alatt épített szebbnél szebb középiletek képeit, különösen templomok képeit mutatta be. Felolvasása további folyamán ismertette Mexió hegyóriáisait, közöttük a Popokatepetel és más, részben működő, részben kialudt tűzhányókat, majd áttért klímájának ismertetésére és ennek megértése szempontjából kifejtette, hogy ott tulajdonképen mindhárom zóna ismeretes, kezdve a hidegtől a tropicusig, azzal a különbséggel, hogy ott a hideg a mi tavaszi klímánknak felel meg és a tenger színétől való magasság képezi ezek között a határvonalat. Beszélt Mexió fővárosáról, a négyszázezer lakost számláló Mexikórol, annak lakosságáról, mely józan, munkás, a város közbiztonságáról, mely messze meghaladja a mi fogalmainkat. Bemutatta azután a flórat, kezdve a kaktuszok sokféleségétől, vanília, kávé, banán és papája fáktól a tropikus vidékek pálmáinak sokféleségeit. Beszélt különös melegséggel az ottani nőkről, szépségükről, kedvességükről és lelki tulajdonságaikról. Ennek ilusztrálása előljutt egy-két jellegzetest is mondott. Az előadás bár kerekded egészen egyáltalán nem volt mondható, mégis igazán tanulságos volt. Bemutatott képei kevés kivétellel elég jók voltak és jól voltak megválasztva.

Dr. M. A.

== ORFEUM ==
a SZUCHY-féle kávéházban.
(Árok-utca.)

Ma és minden este orfeumieelőadás!

☪ Számos magánszám, kabaré-dalok. ☪

☞ **Bohózatok!** ☞

5 hölgy! 2 férfi!

150/1909. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1908.
évi 6977. sz. végzése folytán *Dr. Eger József* ügy-
véd által képviselt *Zucker Inre és társa* felperes
részére Eperjesen 1986 kor. tőkökötvetelés s jár.
erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán
lefoglalt és 908. kor. ra becsült ingóságokra az
eperjesi kir. járásbíró 1908. V. II. 559 4. sz.
végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a ko-
rábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is,
amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek
volna, alperes lakásán *Eperjesen Fő-utca 135. sz.
I. emeletén* leendő megtartására határidőül **1909.
évi február hó 18-ik napján délután 3 órája**
küzetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútorkok s
egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el
fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtók követelését
megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy
amennyiben részükre a foglalás korábban eszkö-
zöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyv-
ből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az
árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bi-
róság tábláján történt kifüggesztését követő nap-
tól számítatik.

Kelt Eperjesen, 1909. január 28. napján.

Spányi Kálmán
kir. bírósági végrehajtó.

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

218./909. szám.

Pályázati hirdetés.

Az „Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénz-
tárnál” megüresedett s évi 720 kor. fizetés, 140
kor. lakbér, 40 kor. lübbeli átalány és természet-
beni ruházattal javadalmazott hivataloszolói állás-
ra pályázatot hirdetünk.

A pénztár igazgatójánál folyó hó 12-ig mind-
azok jelentkezhetnek, kik magyarul írni olvasni tud-
nak és a tót nyelvet bírják, valamint legalább 200
kor. óvadékkal rendelkeznek.

Igazolványosaltettek előnyben részesítettnek.

Eperjes, 1909. február 3.

Sziklai Henrik s. k. **Schreiber Ignác** s. k.
igazg. elnök. igazgató.

DR. STRAUZ ZSIGMOND

= FOGORVOS =

EPERJES, FŐUTCA 86. SZÁM.

Fájós fogak meggyógyi-
tása. Tartós fogtömések.
Foghuzások (allatás-
ban is.)

Szájpadlás nélküli műfogak,
★ aranyhidak, koronák, ★
Jól használható fogsonok el-
készítés és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

HIRDETÉSEKET

jutányos árban felvesz a

FELVIDÉKI HIRLAP „KIADÓHIVATALA

„Pannonia”-nyomda

EPERJES, FŐUTCA 36. SZ.

Minden szombaton

Disznótor

a sörházban

Legjobb fajta gyöngyösi riz-
ling, siller- és asztali borok

kimérése.

VARRÓGÉP. KERÉK
PÁR-ÜZLET ÉS MO-
TORJÁRMŰVEK KÉP-
— VISELETE —

állandó nagy raktár a
szakba vágó összes
alkatrészekben ::
javítások csak a
kellőképben beren-
dezett

mechanikai

javító műhelyemben

jutányosan és pontosan végeztetnek, jótállás mellett.

ROTHMANN A. M., EPERJES

FŐUTCA 96. SZÁM.

1-0

„PANNONIA”

KÖNYVNYOMDA

a FELVIDÉKI HIRLAP kiadóhivatala

Ajánlja a legujabb gépek és
betűkkel jól berendezett könyv-
nyomda-intézetét, ahol bármi-
nemű munkák a legesinosabb
kivitelben jutányos árban ké-
szíttetnek.

Író-, rajz-, és festőszerek. Modern iroda felszerelés.
Papírárúk és nyomtatvány raktár.

Részvényaláírási felhívás.

Alólírottak Eperjesen részvénytársasági pezintezetet óhajtván ala-
pítani, a részvénytársaság alaptőkájének biztosítása végett,
mint alapítók, ezennel részvényaláírási felhívást boesátanak ki.

A pezintezet a következő módozatokkal tervezetik:

1. A részvénytársaság neve és szége: **„Sárosvármegyei
Takarékpenztár Részvénytársaság”.**

2. Székhelye: Eperjes.

3. Alaptőkése: **400,000 korona.**

4. Az alaptőke **1000 drb.** egyenként **400 korona** névértékű,
névre szóló részvényből áll.

5. A részvénytársaság 50 évre alakul.

6. Az alapítandó pezintezet bank-, pénz- és váltóüzletekkel,
kölesönöknek kamatokra való adásával, váltók leszámítolásával és
behajtásával, pénzbetétek elfogadásával és kamatoztatásával, kézi-
és jelzálogkölesönök nyújtásával, pénzek és pénzértékek díjazás
melletti megőrzésével, letétek elfogadásával, esetleg biztosítási ügy-
letekkel és a hitel mindennemű ágával fog foglalkozni.

7. Részvényaláírások elfogadására, valamint a részvényaláírás-
sok alkalmából fizetendő 10% átvételére a kibocsátott részvény-
aláírási felhívásnak minden birtokosa és a Szövetkezeti Takaré-
kpénztár Eperjesen fel vannak jogosítva.

8. Minden egyes részvényre csak a névérték 50%-a fizetendő
be. És pedig a részvény jegyzésekor (aláírásakor) a névérték 10%-a; a
1909. évi május hó 10-ikéig további 20% befizetendő a Szövetkezeti
Takarékpenztár pénztárába. A még fennmaradó 20% befizetésének
időpontját a részvénytársaság igazgatósága határozza meg. Az első

üzletév végeig a másik 50% nem lesz befizetendő.

9. Alapítási bélyeg és részvénykiállítás költség ezimén a rész-
vény átvétele alkalmával minden egyes darab után 3 korona fizeten 16.

10. A részvényaláírás zárhatóideje 1909. évi április hó 15.

11. Az alakuló-közgyűlés az aláírás zárhatóidejétől számított
két hónapon belül fog megtartatni. Az alakuló-közgyűlést az alapítók
minden egyes aláíró személyhez intézett meghívó útján fogják össze-
hívni, mely alakuló-közgyűlésre igazolási jegyül ezen meghívó szolgál.

12. A részvényaláírás az aláírot az általa jegyzett összes részvé-
nyek átvételére, illetve az azokra teljesítendő fizetések eszközzésére
kötelezi.

13. Az alaptőke túljegyzésének esetében a Szövetkezeti Taká-
rékpénztár tagjai elsőbbségen részesülnek.

14. Az aláírással elvállalt fizetési kötelezettség teljesítési
helye Eperjes.

15. Az első igazgatóságot 3 évre az alapítók nevezik ki.

16. A Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság átve-
szí a Szövetkezeti Takarékpénztár összes aktívait és passzívait és
átveszi a Szövetkezeti Takarékpénztárnak a tagokkal szemben
elvállalt kötelezettségeit.

17. Ezen részvényaláírási ív aláírása az aláírot, a Szövetkezeti
Takarékpenztár közgyűlésén hozandó és a Sárosvármegyei Takaré-
kpénztár Részvénytársaság alapításának és ezen részvényaláírási fel-
hívás 16-ik pontjának jóváhagyását tartalmazó határozatának meg-
hozatalától feltételezeten, már az aláírás pillanatától kezdve kötelezi.

Kelt Eperjesen, 1909. évi január hó 12-ikén.

Az alapítók:

Hodobay Andor s. k.,
apost. protonotárius és praelátus.

Roskoványi Miklós s. k.,
földbirtokos.

György Lajos s. k.,
asárosm. szeszfin.-szövetk. igazgatója.

Dr. Ferbstein Károly s. k.,
ügyvéd.

Károly Arthur s. k.,
a szeszfinomítógyár főkönyvelője.

Hartmann Emil s. k.,
bor- és szeszkereskedő.

Dr. Fuchs Lipót s. k.,
ügyvéd.

Ferderber Izsó s. k.,
magánhivatalnok.

Moskovits Gyula s. k.,
vaskereskedő.

Br. Ghillány László s. k.,
magánzó.

Bohrandt Lajos s. k.,
kereskedő.

Ágoston Károly s. k.,
ny. tanár, háztulajdonos.

Kassay István s. k.,
ny. főgimn. tanár, háztulajdonos.

Rácz István s. k.,
ny. posta- és táv.-fűtési.

Horovitz Miksa s. k.,
m. kir. adóhiv. segéd.

Petricskó Jenő s. k.,
ny. főgimn. tanár és földbirtokos.

Klein Cornél s. k.,
földbirtokos.

Dr. Turkyák Aladár s. k.,
ügyvéd.

Grosz Náthán s. k.,
borkereskedő.

Gerő Mihály s. k.,
kereskedő.

Englender Adolf s. k.,
magánzó.